GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 170. Luni, Marți 4 (16) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 3 Augustŭ 1887.

Vorbindŭ de articululŭ fóiei tiszaiste din Pesta îndreptatŭ contra mișcărei slave din Austria, și în specialŭ îndreptatŭ contra Cehilorŭ, din causă că aceștia se declară solidari cu Slavii din Ungaria, amŭ ḍisŭ:

„Este mare întrebare, décă Cehii în împrejurările lorŭ de față se vorŭ retrage totŭ așa de curêndŭ ca și de altădată dinaintea amenințărilorŭ unguresci cu intervenire în afacerile interióre ale Austriei, și décă nu vorŭ rĕspunde și ei la amenințări cu amenințări."

Presupunerile nóstre s'au împlinitŭ. Tóte foile cehice rĕspundŭ cu mare iritațiune la amenințările din amintitulŭ articulŭ alŭ lui „Pester Lloyd," și încă într'unŭ tonŭ de asemenea amenințătorŭ.

Se vede că agitațiunea cea mai nouă în sînulŭ Slavilorŭ n'are numai unŭ caracterŭ de demonstrațiune trecĕtóre, căci acum se simte îndemnatŭ și organulŭ bismarckianŭ „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" a lua posițiune față cu așa ḍisulŭ „asaltŭ cehicŭ" asupra ordonanței privitóre la scólele secundare. Se 'nțelege de sine, că organulŭ prusianŭ în cestiunea acésta nu ia nicidecum partea Cehilorŭ, ci susține că foile acestora esageréză și că de aceea nu se mai póte discuta în liniște cu ele.

Décă vomŭ avé în vedere iritațiunea ce domnesce atâtŭ în tabĕra germană câtŭ și în tabĕra slavă, credemŭ că nu vomŭ greși, când vomŭ atribui o importanță seriósă nouei mișcări slave și antislave. S'a simțitŭ mai de multŭ cumcă în Austria esistă unŭ curentŭ puternicŭ slavofilŭ, și manifestarea lui energică în momentele de față ne face a crede, că stă în legătură cu noua grupare a puterilorŭ europene și că va avé o influință însemnată asupra viitórelorŭ evenimente.

Este clarŭ că monarchia nóstră în ori și ce combinațiă ar intra, trebue sĕ țină contŭ de marea mulțime a popórelorŭ sale, care nu suntŭ nicidecum mulțămite cu starea lorŭ actuală interióră. Mai alesŭ încâtŭ privesce pe Slavi, ei suntŭ de părere că isvorulŭ principalŭ alŭ acestei situațiuni este a se căuta mai multŭ în relațiile esterióre ale monarchiei, care trebue sĕ se schimbe, recâștigêndu-și acéstă monarchiă libertatea sa de acțiune. Slavii vĕdŭ cu deosebire în alianța cu Germania o pedecă pentru realisarea aspirațiunilorŭ lorŭ înăuntru, căci politica germană s'a doveditŭ până acuma ca cea mai credinciósă sprijinitóre a supremației dualistice germano-maghiare.

Din aceste considerațiuni este de mare interesŭ a cunósce cuprinsulŭ articulilorŭ, cu cari rĕspundŭ foile principale cehice lui „Pester Lloyd".

„Narodni Listy" ḍice că ea a consideratŭ totdéuna ca o datoriă a sa cătră imperiulŭ austriacŭ și cătră propriulŭ sĕu poporŭ, d'a avertisa pe bărbații de statŭ austriaci de pré marea intimitate cu Germania și d'ai sfătui sĕ păstreze unŭ bunŭ și amicalŭ raportŭ cu Rusia. Acestŭ dreptŭ și acéstă datoriă nu se potŭ răpi nici de Prusieni nici de cei cari au alcătuitŭ legiunea lui Klapka. Limbagiulŭ fóiei pestane este o neroșinată și cutezătóre provocare a celorŭ 18 milióne de Slavi austriaci, cari voescŭ sĕ servéscă cu credință Austriei, dér nicidecum Germaniei și Maghiarilorŭ, și cari nici nu se vorŭ lăsa a fi purtați de nasŭ. Precum nu vomŭ lăsa sĕ ni-se impună convingerea asupra intereselorŭ imperiului în privința esterióră, totŭ așa nu vomŭ lăsa sĕ fimŭ opriți dela apĕrarea acestorŭ interese înăuntrulŭ imperiului.

Noi punemŭ mai multŭ prețŭ — continuă fóia cehă — pe interesele Austriei întregi, decâtŭ pe *trufia maghiară* scurtŭ vĕḍĕtóre, care în credêndu se în Germania vrea sĕ se prăvăléscă atâtŭ pe sine câtŭ și pe noi în aventuri pline de pericule pentru imperiulŭ nostru: Vĕḍêndŭ *că tăcerea de mórte ce fără nici o considerațiune se păstréză asupra naționalităților nemaghiare* în țĕrile corónei St-lui Stefanŭ, e o subminare directă a baselorŭ de esistență a Austriei, *nu vomŭ înceta a reclama drepturile de cetățeni pentru trei milióne Slovaci, pentru o jumĕtate de milionŭ Ruteni din Ungaria, pentru milionulŭ de Sêrbi și Croați, pentru trei milióne Români, în scurtŭ pentru acea mare maioritate a poporațiunei translaithane, ce geme sub supremația Maghiarilori*, cari nu și-au meritatŭ și câștigatŭ posițiunea lorŭ nici prin putere materială nici prin succese culturale, ci au sĕ o mulțăméscă numai nenorocirei de care a fostŭ lovită Austria în anulŭ 1866, precum și sprijinului ce li l'a datŭ Germania. Noi ne apĕrămŭ loculŭ nostru în Austria ca egali cu egali alăturea cu Maghiarii, ér nu sub ei, și de va vrea Dumneḍeu ni-lŭ vomŭ și păstra.

„Narodni Listy" indigetéză apoi marea influință ce o au Maghiarii în Austria și întrébă: Ce mai vorŭ sĕ obțină Maghiarii în Cislaithania? Maghiarii nu mai au ce s'aștepte decâtŭ regresarea influinței lorŭ, căci lăcomia lorŭ a provocatŭ chiarŭ confederațiunea popórelorŭ nemaghiare cu scopŭ de a se apĕra.

Ori ce omŭ nepreocupatŭ va recunósce, că părerile ce le desvoltă „Narodni Listy" cu privire la apĕrarea intereselorŭ monarchiei suntŭ întemeiate pe faptulŭ, că în acéstă monarchiă nu locuescŭ numai Maghiari și Germani, și că prin urmare e unŭ interesŭ de viéță pentru monarchiă, ca sĕ nu se conducă numai de „trufia maghiară scurtŭ vĕḍĕtóre."

O deosebită importanță trebue sĕ dămŭ afirmărei numitei foi cehice, privitóre la naționalitățile nemaghiare din țĕrile corónei Stlui Stefanŭ. Póte că fóia tiszaistă nu s'a așteptatŭ la unŭ rĕspunsŭ așa de categoricŭ, în care este vorba chiar și de cele trei milióne de Români, pe cari Ungurii arŭ voi sĕ 'i facă uitați pentru tóte timpurile.

Vomŭ reclama — ḍice fóia cehică — drepturile cetățenesci pentru popórele nemaghiare din Croația, Ungaria și Transilvania, care gemŭ sub hegemonia neîndreptățită a Maghiarilorŭ.

Nu trebue sĕ mai comentămŭ aceste cuvinte spre a face pe cetitorii nostri sĕ înțelégă, că fóia tiszaistă a avutŭ o ḍi nenorocită când s'a ridicatŭ cu amenințări contra Cehilorŭ.

N'amŭ avutŭ dér dreptate când amŭ ḍisŭ că Ungurii în luptă cu Cehii și cu slavismulŭ acestora vorŭ avé o periculósă posițiune, căci însuși modulŭ lorŭ actualŭ de guvernare va fi cea mai puternică armă în mâna adversarilorŭ lorŭ?

După cum îi cunóscemŭ pe Unguri, ei vorŭ rĕspunde și mai trufașŭ la evanghelia ce li-o citescŭ Cehii și așa avemŭ cele mai frumóse prospecte de a-i vedé câtŭ de curêndŭ încăerați într'o luptă crâncenă, care va influința în modŭ însemnatŭ — și sperămŭ că în favórea drepturilorŭ naționalităților — asupra procesului de organisare interióră a monarchiei nóstre.

Călĕtoria prințului de Coburg.

D. Stambuloff la sosirea principelui Ferdinand cu yahtulŭ princiarŭ la granița bulgară i-a ținutŭ următorulŭ discursŭ:

„In numele guvernului bulgarŭ, am onóre sĕ urezŭ Alteței Vóstre buna venire la granița bulgăréscă și sĕ'i supunŭ espresiunea simțemintelorŭ de adêncŭ devotamentŭ și de iubire fără margini, de cari suntŭ însuflețiți poporulŭ și armata bulgăréscă, ce aștéptă cu nerăbdare de a vedé printre dênșii pe alesulŭ lorŭ multŭ iubitŭ.

„Poporulŭ bulgarŭ nu va uita nici o dată că, în momente atâtŭ de grele, Alteța Vóstră dovedind încrederea ce are în viitorulŭ sĕu, a bine-voitŭ sĕ ia în mâni dreptulŭ onórei și independinței Bulgarilorŭ.

„Fiă ca Provedința divină sĕ veghieze asupra vieței prețióse a Alteței Vóstre și sĕ-i vie în ajutorŭ, pentru a călăuzi viteza națiune bulgăréscă pentru a o duce spre prosperitate, mărire și gloriă. Trăiéscă Ferdinandŭ I."

La Vidinŭ ajunse prințulŭ la 6 óre. Ura entusiaste și o salvă de 100 tunuri salută sosirea. Garnisóna era strînsă pe cheiulŭ orașului. Mulțimea era imensă.

Principele Ferdinandŭ, în uniformă, fù primitŭ de prefectulŭ, de comandantulŭ garnisónei cu aclamațiunile mulțimei, ce încunjură clerulŭ întrunitŭ sub unŭ porticŭ decoratŭ cu colorile bulgăresci. Principele inspectase batalionulŭ și întră în primăriă, unde este primitŭ de o deputațiune. Alteța Sa se urcă pe bordŭ după o jumĕtate de oră.

Ca rĕspunsŭ la alocațiunea Archiepiscopului, principele Ferdinand a rostitŭ discursulŭ următorŭ, ce va fi distribuitŭ poporului bulgarŭ:

„Alesŭ în unanimitate de representanții națiunei bulgăresci ca suveranulŭ sĕu, am socotitŭ ca o datoriă sacră sĕ punŭ piciorulŭ câtŭ mai curêndŭ pe teritoriulŭ nouei mele patrii și sĕ consacru viéța mea fericirei, mărirei și prosperitâței poporului meu multŭ iubitŭ, mulțumindŭ din adênculŭ inimei valorosului poporŭ bulgarŭ pentru încrederea ce a pus'o în mine și pentru simțimentele de devotamentŭ ce nutresce față cu mine. Sunt pe deplinŭ convinsŭ, că elŭ mĕ va ajuta în silințele mele pentru ridicarea și desvoltarea țĕrei nóstre și pentru a aștepta unŭ viitorŭ strălucitŭ și fericitŭ. A totŭ puterniculŭ D-ḍeu sĕ ne ajute la îndeplinirea datoriilorŭ nóstre!"

La Rusciucŭ ajunse principele între bubuituri de tunuri și cântecele musicei militare la 6½ óre, după ce a trecutŭ prin Rahova și Nicopole. Consulatele n'au ridicatŭ stégurile. După revista trupelorŭ, urmă prânḍulŭ festivŭ. Séra orașulŭ, vapórele de pe Dunăre au fostŭ iluminate. Rusciuculŭ era împodobitŭ cu stéguri, pe unŭ arcŭ de triumfŭ era așeḍatŭ portretulŭ prințului. La banchetŭ prințulŭ a rĕspunsŭ la toasturi în limba bulgară.

Cehii și Rusia.

„Politik" accentuândŭ dreptulŭ popórelorŭ de a'și validita influința lorŭ asupra politicei esterne, prin delegați în delegațiunea Reichsrathului, prin deputați în Reichsrath, poporulŭ însuși prin pressă, și vorbindŭ despre puterniculŭ curentŭ ce esistă în Boemia, Moravia și Silesia în favórea păcii și pentru întărirea garanțielorŭ de pace, ḍice că o astfelŭ de garanțiă, care deșteptă încredere, nu numai radicalii cei cu fléncа mare, ci numeroși politici serioși ai poporului cehŭ o vĕdŭ în cultivarea raporturilorŭ amicale cu Rusia; acestŭ curentŭ se mișcă nu numai în albia austriacă, ci și în cadrulŭ politicei oficiale a monarchiei.

SCIRILE ḌILEI.

După rapórtele oficiale asupra sĕmĕnăturilorŭ primite la ministerulŭ agriculturei, până la 8 Augustŭ n. starea sĕmĕnăturilorŭ și resultatulŭ secerișului în Ardélŭ este astfelŭ: grâulŭ cantitativŭ nu corĕspunde așteptărilorŭ, calitativŭ însĕ e peste totŭ bunŭ, afară de comitatele Alba de josŭ și Solnocŭ-Dobêca unde e înăbușitŭ și arsŭ; sĕcara e bună calitate; orḍulŭ a datŭ unŭ resultatŭ de mijlocŭ; porumbulŭ (cucuruzulŭ, păpușoiulŭ) a rĕmasŭ îndĕrĕtŭ și promite unŭ rĕu secerișŭ, afară de comitatele Têrnava mică și mare, unde va fi satisfăcĕtorŭ.

—x—

Ministrulŭ unguroscŭ de interne a permisŭ cu ordinațiunea sa Nr. 47189 a. c., ca comuna Cirlibaba

din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ sĕ se numéscă pe viitorŭ Lajosfalva, dela Ludvigsdorf, cum se numesce nemţesce. — Şi foile oficióse jidano-maghiare ţinŭ una că guvernulŭ nu maghiariséză. Dér »Lajosfalva“ pentru aceea totŭ Cîrlibaba va rĕmâné, de s'arŭ face focŭ şi cătranŭ »patrioţii«.

—x—

Şcóla unguréscă de statŭ din Zelau, şcólă de fete, a incassatŭ în anulŭ trecutŭ şcolasticŭ 50 fl. 40 cr. de pe obiectele de industriă de casă lucrate de elevele sale, anume de pe coşercĭ şi bastóne de preâmblare.

—x—

Au devenitŭ vacante, şi pentru anulŭ viitorŭ şcolarŭ 1887/8 se vorŭ conferi pe calea concursului, 14 stipendii câte de 60 fl. destinate din fondurile archidiecesane pentru elevii din despărţămĕntulŭ pedagogicŭ alŭ seminariului archidiecesanŭ din Sibiiu. Concurenţii au sĕ-şĭ presenteze suplicele la consistoriulŭ archidiecesanŭ inclusivŭ până în 15 Augustŭ st. vechiu, a. c. instruate cu documentele următóre: a) atestatŭ dela oficiulŭ parochialŭ din comuna, la care aparţinŭ, despre aceea, că suntŭ Românĭ greco-orientalĭ; b) testimoniu şcolasticŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ din urmă; c) atestatŭ dela primăria comunală despre posiţiunea socială a părinţilorŭ şi despre starea lorŭ materială; d) eventualŭ alte atestate recomandătóre.

—x—

Statua classicului poetŭ romanŭ Ovidiu se va desvăli sĕrbătoresce la 9 Augustŭ în Constanţa din Dobrogea.

—x—

Dela 1 Aprilie şi până astădĭ au emigratŭ din oraşulŭ Iaşĭ, — dice „Curierulŭ“ — unŭ numĕrŭ de aprópe 200 persóne, carĭ au primitŭ atâtŭ banĭ de cheltuială câtŭ şi bilete necesare de călĕtoriă dela membrii de familiă, carĭ se aflau deja în America, ceea ce probéză, că emigranţilorŭ le merge fórte bine dincolo de Oceanulŭ atlanticŭ. Noi din parte-ne dorimŭ ca acéstă stare de lucrurĭ sĕ nu se schimbe şi ca emigranţilorŭ sĕ le mérgă câtŭ se póte de bine, pentru ca sĕ póta trimite mulţĭ banĭ şi câtŭ de multe bilete de drumŭ confraţilorŭ lorŭ din lumea cea veche.

—x—

O telegramă din Viena cu data 13 Augustŭ comunică: Poliţia vieneză face astădĭ minuţióse cercetărĭ pentru a descoperi unde se află acum d-nulŭ Urdărénu, preşedintele tribunalului de comerţŭ din Craiova, care a sositŭ aci, făcêndŭ o călĕtoriă de plăcere. D-nulŭ Urdăreanu, care descinsese la hotelulŭ oraşului (Stadt hotel), a plecatŭ la 27 Iulie din otelŭ spunêndŭ că merge sĕ visiteze diferitele stabilimente publice ale capitalei pe care doresce sĕ le studieze. Până adĭ d. Urdăreanu încă nu s'a întorsŭ, totuşĭ nu se crede sĕ i se fi întêmplatŭ vre-o nenorocire.

—x—

La încheiarea foii amŭ primitŭ dela unŭ distinsŭ confrate din România, care a luatŭ parte la petrecerea arangeată aci în Braşovŭ Sâmbătă séra de către studenţii românĭ academicĭ de aicĭ, o interesantă descriere a impresiunilorŭ sale, ce din lipsa de spaţiu o vomŭ publica în numĕrulŭ de mâne.

—x—

Escursiune la Constanţa şi Constantinopole. Biuroul de călĕtorii din localitate (Strada vămei No. 10) arangéză o călĕtoriă de plăcere de aci la Constanţa şi retour, precum şi până la Constantinopole şi retour, cu preţurile cele mai posibile reduse. Drumulŭ de aci la Constanţa şi retour costă 60 fl.; ér de aci până la Constantinopole şi retour costă 120 fl. In aceste preţurĭ fórte reduse nu se cuprinde numai plata pentru dusŭ şi întorsŭ, ci totodată şi întréga găzduire şi mâncare conformŭ cu programa. Călĕtoria se face pe calea ferată cl. II-a, ér pe vaporŭ cl. I. Durata întregei escursiunĭ, *până la Constanţa şi retour*, e de 5 dile, cu staţionarea în Sinaia, Bucurescĭ şi Constanţa. *Până la Constantinopole şi retour* durata e de 10 dile cu staţionarea în Sinaia, Bucurescĭ Constanţa, Constantinopole, Rusciuc şi Giurgiu. In privinţa găzduirei şi de ale mâncărei se îngrijesce la cele mai bune hotelurĭ şi restauraţiunĭ. Călĕtoria pe Marea-négră se face pe marele vaporŭ alŭ Lloydului. Plecarea la Constanţa şi Constantinopole se face deodată la 31 Augustŭ a. c.

Diferitele circumstanţe ce se presintă la acéstă ocasiune ca: preţurile cele mai cu putinţă reduse, căldurile scădute, călĕtoria cu marele vaporŭ alŭ Lloydului prevĕdutŭ cu restauraţiunile eminente, Marea cea complectŭ liniştită, multele priveliştĭ admirabile, vorŭ anima pre mulţĭ la participarea acestei călĕtorii de plăcere.

„Romaenische Revue“, pol. lit. Zeitschrift. Direction: Resicza. Banat. Herausgeber Dr. Cornelius Diaconovich. Heft VIII. pro August 1887 (III. Jahrg.) Inhalt: Die gr. or. romänische Kirche in Ungarn und Siebenbürgen. — Rundschau. (Die Romänen hüben und drüben. — Vom Culturverein. — Sachsen und Romänen. — Die romänische Nationalität im ungar. Staate. — Der Ausflug des ungarischen Schriftstellervereins nach Siebenbürgen. — Irredentistisches.) — Dunăre Voinicul. Eine romänische Volkssage erzählt von P. Ispirescu, deutsch von Alexander Diaconovich. — Geographisches über Siebenbürgen, die Moldau und Walachei aus dem Jahre 1597. — Die Chronik des Huru und die grosse militärische Expedition in die Moldau des ungarischen Königs Ladislaus Cumanus ad reducendos Cumanos fugitivos. (Ein in der Geschichte Ungarns, so wie in der Geschichte der Nachbarländer verschwiegenes historisches Factum.) Von Sim. Mangiuca. (Forts.) — Literatur. („Die romänischen Gesetze und ihr Nexus mit dem byzantinischen und slavischen Recht« von Dr. J. L. Pič. — „Zur Geschichte der Bucowina« von Dr. D Onciul. — „Pädagogicum in Arad“ von J. Vuia.)

Istoria românéscă pe unguresce.

„Néptanitok lapja“ în nr. 61, din 30 Iuliu a. c., în rubrica: „Evenimentele din şi afară de ţéră, scrie următórele:

„Societatea istorică din Deva şi-a ţinutŭ adunarea sa generală cu bunŭ succesŭ. Intre multele-i obiecte celŭ mai interesantŭ a fostŭ „Epoca Huniadeştilor“ de Dr. Csanky Dezsö«. Ioanŭ Huniade (Corvin) — după disertantŭ — n'a fostŭ de origine maghiară; elŭ a fostŭ descendentŭ alŭ Valahilorŭ şi sânge slavŭ (?) a circulatŭ prin vinele lui; părintele lui fiindŭ soldatŭ, l'a crescutŭ în giurulŭ familiei regescĭ; apĕrarea religiei creştine, învingerea Turcilorŭ păgânĭ au fostŭ însufleţitorii curagiului sĕu, ca guvernatorŭ a făcutŭ multe donaţiunĭ, ca domnŭ cu influinţă a esoperatŭ multe darurĭ regescĭ, înmulţindŭ astfelŭ posesiunile nemeşescĭ independente.

Posesiunile străbune ale familiei Huniade au fostŭ Huniădóra şi Deva, ce le-a obţinutŭ dela regele Sigismund. Documentulŭ de donaţiune şi astădĭ se păstréză în archiva ţĕrei. Cea mai interesantă parte a discursului a fostŭ: despre incolatus-ulŭ valachŭ. Olachii séu Românii de astădĭ în evulŭ de mijlocŭ se numiau Valachĭ şi ca păstorĭ de vite au străbătutŭ dela o păşune la alta totŭ mai spre nordŭ de către peninsula balcanică, în veaculŭ alŭ XIII. Străbaterea lorŭ urma neîntreruptŭ. Intr'aceea s'au ivitŭ pe terenulŭ Europei şi Turcii. Regii maghiarĭ spre a spori puterea naţiunei maghiare, şĭ-au datŭ silinţa se câştige pe Valahii vagabundĭ (kobor), carĭ s'au şi domiciliatŭ (stabilitŭ), ba au începutŭ a cultiva şi pămêntulŭ şi despre coloniile lorŭ se face amintire în veaculŭ alŭ XIV, ca aparţinĕtorĭ proprietăţilorŭ nemeşescĭ. Urméză apoi rĕsbóiele crâncene dintre Turcĭ şi Maghiarĭ. Valahii se pórtă cu cea mai mare vitejiă sub stindardele regilorŭ, se facŭ părtaşĭ graţiilorŭ regescĭ şi de aci încolo începêndŭ, aflămŭ mulţĭ valahĭ ridicaţĭ la rangulŭ de nobilŭ. Una dintre familiile valache ridicate la nemeşiă a fostŭ şi cea a Huniadeştilorŭ.«

Totŭ vechiulŭ cântecŭ ungurescŭ — care şĭ-a trăitŭ traiulŭ, — că noi amŭ venitŭ peste ei. Dér adevĕrulŭ totŭ trebue sĕ 'nvingă; i-a făcutŭ deocamdată sĕ recunóscă descendenţa valahă a lui Iónŭ Huniade Corvinulŭ... deşi cu câteva picăturĭ de sânge slavŭ. Asta provine de acolo, că Ungurulŭ, sciindu-se pe sine crocitŭ, nu póte cuprinde cu mintea lui curăţenia de sânge a altui neamŭ.

Dela întrunirea Someşurilorŭ, 13 Aug. 1887.

In Sâmbăta din 6 l. c. Il. Sa Episcopulŭ Gherlei d-lŭ Ioanŭ Szabo a visitatŭ în societatea domnilorŭ advocaţĭ Grigore Steţiu şi Augustinŭ Munteanu oraşulŭ Deşiului — cercândŭ loculŭ mai acomodatŭ pentru stabilirea sa, a catedralei şi a seminarului — cu intenţiune de a se aşeda în acestŭ oraşŭ, centrulŭ municipiului Solnocŭ-Dobêcei. —

Il. Sale i-i plăcù loculŭ dintre ape, respective între podurĭ, unde se ţinŭ târgurile de vite.

Subscrierea acţiunilorŭ la institutulŭ de creditŭ şi economii »Someşana“ necomplectându-se în cele 2 lunĭ trecute, terminulŭ subscrierilorŭ s'a prelungitŭ încă cu 2 lunĭ până la 1 Octomvre a. c. până când se primescŭ încă subscrierĭ la d-lŭ Teodorŭ Mihali, directorulŭ institutului, advocatŭ şi proprietarŭ în Deşiu.

Adunarea desp. XII alŭ „Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ“ nu se póte ţiné în éstŭ timpŭ din causa împrejurărilorŭ vitrege esistente. Decâtŭ sĕ nu se celebreze cum se cuvine, mai bine sĕ nu se ţină — cum nu s'a pututŭ ţinĕ în anulŭ 1885, — dér apoi cu atâtŭ mai bunŭ succesŭ s'a ţinutŭ la Ciachigârbĕu în anulŭ 1886. Nu vremŭ a preveni şi inculpa pe nimenĭ dintre cei competenţĭ; deacerulŭ ca celŭ puţinŭ în 1888 sĕ se pótă serba amintita adunare a desp. 12 în Ileanda, aşa cum o pretinde însăşĭ causa, promovarea literaturei şi culturei nóstre!

In adunarea estraordinară a municipiului Solnocŭ-Dobêcei, ţinută erĭ în 12 l. c., s'a alesŭ comisiunea întrégă care, la învitarea din vecinulŭ comitatŭ, sub presidiulŭ prefectului sĕ salute pe Maiestatea Sa Impĕratulŭ şi Regele cu ocasiunea venirei sale la Cluşiu.

Totŭ atuncĭ s'au alesŭ cu 26 din 34 voturĭ (membrii presenţĭ) ca membru în comisiunea administrativă d. Augustinŭ Munteanu, advocatulŭ.

S'a votatŭ pentru a se adauge de douĕ părţĭ la podulŭ clăditŭ în anulŭ trecutŭ peste apa Someşului-mare căi de umblatŭ (gyalogjarda) încă 16,500 adecă şĕsespredece mii 500 fl. v. a. (nu 165,000 cum s'a scrisŭ într'unŭ nr. alŭ »Gazetei« din eróre.)

Şîreganulŭ.

FOILETONU.

(28)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Intêia victimă.

— Tu escĭ, Ricardo? întrebà ea.

— Da, eu sunt! rĕspunse o voce slabă.

Intr'o clipă Fiametta fuse lângă gondolierŭ şi-lŭ şi luà în braţe.

— Escĭ rănitŭ? ilŭ întrebà.

— Da.

— Unde?

— Colea la umĕrulŭ dreptŭ.

— Greu?

— Nu credŭ; cuţitulŭ a lunecatŭ pe osŭ şi credŭ c'o sĕ mĕ potŭ scula.

— O Dumnedeule! dicea Fiametta frângêndu-şĭ mânile.

— Aide, nu te mâhni, póte că nu este nimicŭ.

— Credĭ? Adevĕratŭ?

— Da, însĕ suntŭ prea slabŭ, am pierdutŭ multŭ sânge!... rĕspunse gondolierulŭ. — Écă!... ai găsitŭ brîulŭ meu? Atâtŭ mai bine, sĕ-mĭ legĭ rana cu elŭ, pentru ca sĕ am putere sĕ ţĭ spunŭ aceea ce trebue sĕ scii.

Fiametta desfăcù într'o clipă umĕrulŭ gondolierului. Sângele curgea şiroiu din rană. Din pricina acésta i se sleiau puterile lui Ricardo. Fiametta îşĭ smulse batista dela gâtŭ şi i-o puse pe rană pentru ca sĕ nu-lŭ sgârie brîulŭ. După aceea legà pe d'asupra cu brîulŭ aşa ca sĕ oprésca sângele d'a mai curge.

Pansamentulŭ acesta fù făcutŭ în'r'o clipă.

Pe când Fiametta ilŭ pansa astfelŭ, gondolierulŭ închisese ochii şi-i dicea:

— O! Fiametta! drăguţa mea Fiamettă, m'aşĭ lăsa sĕ mĕ omóre în tóte dilele numai de dragulŭ d'a fi pansatŭ de mânuşiţele tale.

— Tacĭ! îi dise camerista puindu-i mâna pe gură.

— Dér ce facĭ? Mi se pare că sunt în paradisŭ, unde m'au dusŭ ângerii pe aripele lorŭ radióse.

— Escĭ mai bine?

— Adică sunt fórte bine.

— O sĕ ai putere sĕ vorbescĭ?

— Credŭ.

— Vorbesce dér şi fi scurtŭ, fiindŭ că cei, pe carĭ ii iubimŭ noi sunt în primejdiă de mórte, nu i adevĕratŭ?

— Da, dise gondolierulŭ cu o voce surdă.

— Haide, spune! dise Fiametta, aplecându-se.

— După ce m'ai lăsatŭ — dise Ricardo — nu trecù multŭ şi prinseiu, din întêmplare, o consfătuire a podestatului cu complicele sĕu Bartolomeo

— Mĕ temeam eu de una ca asta... Au mai uneltitŭ ér ceva? dise Fiametta.

— Ceva aşa de mişelescŭ, cum nicĭ celŭ mai stricatŭ omŭ nu-şĭ póte închipuì. Luntrea, ce trebue sĕ ducă pe mirĭ dela Isola Bella până la Peschiera are unŭ capacŭ pe care tâlharii au sĕ-lŭ deschidă îndată ce se vorŭ afla la mijloculŭ apei.

— Aşa că nenorociţii tinerĭ?....

— Vorŭ peri înecaţĭ în lacŭ, décă nu vei ajunge tu la vreme ca sĕ-i scapĭ.

— Cum sĕ facŭ?

— Ascultă! Am eu o luntre pe care o ascunsesem numai ca mĕsură de pază, în richitişŭ, la câţĭ va paşĭ d'aci Ai s'o găsescĭ numai decâtŭ şi poţĭ pleca într'însa.

Tu escĭ fată de pescarŭ, Fiametto, escĭ voinică şi-ţĭ mai aducĭ aminte cum sĕ vîsléză.

— Da, da, vedĭ bine, potŭ vîsli; dér pe tine, dragulŭ meu Ricardo, nu pot sĕ te lasŭ aci singurŭ, într'astfelŭ de stare!

— Aşĭ! Ce'mĭ pasă de mine! Ei mai nainte de orĭ-ce! Décă o fi sĕ morŭ, voiu muri pomenindŭ numele tĕu. Mórtea mĭ-ar fi mai dulce.

— O, ce inimă bună! nu! n'ai sĕ morĭ! Ne-amŭ înţelesŭ! eu plecŭ. Dér mai întâiu spune-mĭ cine te-a înjunghiatŭ.

— Podestatulŭ.

— Ér elŭ!

— Éră elŭ! După ce hotărîse planulŭ cu Bartolomeo, se despărţiră ca sĕ se'ntórcă la castelŭ. Eu m'apropiasemŭ şi înhăţasemŭ pe sergentŭ, pe care vream

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

(Urmare.)

Ocnele și industria dela Stassfurt.

Orașulŭ Stassfurt cu dreptŭ cuvêntŭ póte fi numitŭ unŭ orașŭ americanŭ, nu că dóră ar fi fostŭ întemeiatŭ de nisce Americanĭ, ci din causă, că din neînsemnătatea, în care era, putŭ se se ridice în modŭ giganticŭ în cursŭ de câţĭva anĭ; anume pe la anii 1850—56 era încă unŭ orășelŭ cu totulŭ neînsemnatŭ, încâtŭ abia avea 4—5000 locuitorĭ, și adĭ din causa ocnelorŭ sale de sare a devenitŭ unulŭ din cele mai însemnate centre ale industriei germane, și nu mai puţinŭ de 31 fabricĭ stau una lângă alta pe o suprafaţă de câteva hectare și nutresce o populaţiune de 40,000 suflete. Ocnele de sare suntŭ cunoscute de multŭ, dér esploataţiunea lorŭ datéză numai de pe la anulŭ 1860, și anume din causa materiilorŭ străine ce conţinea sarea; ea nicĭodată nu putea fi întrebuinţată pentru necesităţile bucătăriei și consumaţiunea umană, ér purificarea ei de acelea și înlăturarea straturilorŭ de sărurĭ diverse — Abraumsalze — ce erau suprapuse, consta în genere mai multŭ decâtŭ era valórea ei intrinsecă.

Inse când ilustrulŭ chimistŭ Iustus Liebig și alţĭ învĕţaţĭ și chimiștĭ agricolĭ dovediră, că contrarŭ opiniunei lui Albert Thaer, părintelui agriculturei sciinţifice, plantele nu se nutrescŭ din huma — Humus — și gunoiu ca atare, ci numai din unele elemente, carĭ se află în ele și se degagéză (desfecŭ) prin descompunerea lorŭ, séu, cu alte cuvinte, huma și gunoiulŭ au numai unŭ rolŭ de intermediatorŭ — și carĭ se află și în alte materii organice și anorganice, și anume: fosforulŭ în óse, apoi în mineraliile numite fosforite*) și apatite, varulŭ (calcea) în pétră vărósă și în margă, apoi în combinaţiune cu accidulŭ sulfuricŭ, ca gips; potașa — Kalium — în diferite petrii și minerale ca feldspath, în cenușa de lemnŭ și cu deosebire în unele combinaţiunĭ ale sărei dela Stassfurt și Kalusz (Galiţia); azotulŭ în Guano (depositŭ de gunoiu de paserĭ marine de mii de anĭ) și în nitratŭ (salpétra) de Chili etc. și din carĭ materii totŭ așa de iute se potŭ desface — descompune — ca și din gunoiu, că prin urmare acelea se potŭ înlocui cu totŭ acelașĭ folosŭ prin acestea, atuncĭ deodată se ivì și timpulŭ de înflorire alŭ Stassfurtului. Căcĭ ceéa ce recomandau chimiștii pentru îngrășarea pământului—Abraumsalz-ulŭ — tocmai aceea forma până'aci materia mórtă, pedica de utilisare, în sarea dela Stassfurt, și care trebuia înlăturată, și decĭ, în locŭ de a mai încerca costisitórea și anevoiósa purificaţiune, pentru a o face potrivită pentru consumaţiunea omenéscă, deodată începură esploatarea ei pentru îngrășarea pământului și pentru vite, și decĭ în curêndŭ usinele se ridicau una după alta, carĭ sĕ prefacă materiile brute în Chlorkali, carĭ se întrebuinţéză la fabricarea de potassă și pentru gunoirea pământului.

Mai 'nainte însĕ sĕ aruncămŭ o mică privire asupra formaţiunei geologice din Stassfurt. De ordinarŭ sarea gemă se compune numai din două elemente: Chlor și Natrium séu cu formula chimică Cl Na, ér mai rarŭ ea mai conţine și amestecăturĭ de gips și de argilă. In cea dela Stassfurt însĕ pe lângă acéstă (Cl Na) și anume în straturile de deasupra se mai află și unele combinaţiunĭ și variaţiunĭ ale sărei în carĭ elementulŭ Natrium este înlocuitŭ prin Kalium, unŭ elementŭ, care-i este fórte apropiatŭ, sĕu chiar și prin altele. Cele mai multe din aceste minerale suntŭ combinaţiunĭ de Clor (Cl), Kalium (K), Magnesium (Mg), Natrium (Na), Calcium var (Ca) acid sulfuric (H_2SO_4) și Bor (B) în diferite proporţiunĭ.

Sarea gemă însășĭ este întreruptă și brăsdată prin diferite vine subţirĭ de gips ($CaSO_4 + 2H_2O$), de Anhydrită ($CaSO_4$) și de argilă. Ele tóte suntŭ productele apei de mare, din carĭ s'au cristalisatŭ. Căcĭ întregŭ basenulŭ acela, care cuprinde orașele Alt Stassfurt, Neu Stassfurt, Leopoldshall, Ludwigshall, Westeregeln, Aschersleben etc., a formatŭ cândva o mare séu mai bine disŭ unŭ golfŭ de mare, care prin órecarĭ sguduiturĭ și revoluţiunĭ interne ale pământului, fiindŭ cu totulŭ despărţită de cealaltă, ér cantitatea de apă, ce o perdea prin evaporisaţiune, fiindŭ mai mare decâtŭ cantitatea de apă, ce o primea dela rîurile, ce se vĕrsau în ea, apa ei începù sĕ se împuţineze, și sĕ devie din ce în ce mai concentrată, încâtŭ sarea din ea putŭ sĕ se cristaliseze depunêndu-se unŭ stratŭ peste altulŭ, până în decursŭ de seculĭ, apa se evaporisă cu totulŭ și fundulŭ mării cu timpulŭ deveni uscatŭ. Ajungêndŭ concentraţiunea apei unŭ gradŭ destulŭ de înaintatŭ, a începutŭ sĕ se cristaliseze mai ântêi sarea gemă (Cl Na), care se disolva cu greu; apoi primăvéra și tómna și pe timpŭ de ploi, venindŭ érășĭ mai multă apă, și unele din rîurile afluente la inundaţiunĭ și reversărĭ multŭ noroiu — argilă, sé altele ce veneau din formaţiunĭ de varósă și de gipsŭ aducêndŭ aceste materii și fiindŭ temporarŭ o mai mare cantitate de apă în unele părţĭ, sarea deja cristalisată o disolva, pentru ca la o nouă scădere a ei prin evaporisare sĕ se cristaliseze din nou și combine cu aceste materii — ca vergĭ de Anhydrită, de sare argilósă etc. Mai târdiu scădêndŭ apa din ce în ce mai tare, fură silite sĕ se precipite la fundŭ și elementele, carĭ se disólvă ușorŭ, ca Magnesium, Kalium etc., carĭ adĭ pe tóte le găsimŭ deasupra, până în fine apa sécă cu totulŭ.

Acelașŭ fenomenŭ vedemŭ sĕvêrșindu-se și în dilele nóstre cu 2 mărĭ: Marea caspică și Marea-mórtă. In Marea mórtă nivelulŭ apei e cu multŭ mai josŭ decâtŭ alŭ celorlalte mărĭ, cu vro 60 metri mai josŭ decâtŭ alŭ Mediteranei — ér apa ei scade în continu și a ajunsŭ deja unŭ atare gradŭ de concentraţiune, încât în ea nu mai póte sĕ esiste nicĭ o fiinţă séu plantă vieţuitóre, și nicĭ cei ce se scaldă, nu pot sĕ se cufunde. Décă s'ar cerceta fundulŭ ei, de sigurŭ acolo s'ar puté face studii escelente asupra progresului cristalisaţiunei sărei. In Stassfurtul vechiu sărurile, carĭ conţinŭ Kalium — Abraumsalze — începŭ la o adêncime de 816 urme și continuă până la o adêncime de 974 urme, unde apoi în cepe sare gema în straturĭ fórte puternice, a cărorŭ grosime încă nu e cunoscută, ba la sondagiele făcute până acum, până la o adêncime de 2000 urme încă nu s'a putută da nicĭ de păturile orisontale ale sărei — Liegende — ci tóte au fostŭ numai în straturile înclinate — Hangende —. In partea ocnei care aparţine ducatului de Anhalt, sărurile Kali-fere se găsescŭ deja la o adêncime numai de jumătate din cea amintită susŭ.

Intre sărurile Kali-fere — Abraumsalze —, se află vr'o 10 minerale diferite, în carĭ Natrium este înlocuitŭ prin Kalium sĕu Magnesium, și dintre carĭ cele mai importante suntŭ 5: Polyhalita, Grugita, Carnallita, Sylvina și Kainita, și érășĭ dintre ele numai 4 se întrebuinţéză pentru fabricaţiunea de îngrășăminte, 3 Kalifere: Garugita, Carnallita și Kainita, și 1 fără Kali Kieserita.

(Va urma).

*) După cursurile prof. I. Kühn din Hallea Phosporitulŭ de Ardealŭ (de unde?) are 37,8 % P_2O_5, celŭ de Nassau 13,33%, ér celŭ de Spania 34 39% P_2O_5.

Raportŭ poliţienescŭ. Erĭ după amédĭ i s'a furatŭ unui cărăușŭ din Vălcele din carulŭ sĕu, ce se oprise în Têrgulŭ-Cailorŭ, o haină. Bănuiala cade pe dilerulŭ Vasile Bidu, deja cunoscutŭ poliţiei.

In nóptea de 13 spre 14 l. c. s'a perdutŭ pe șoseaua dela Sânpetru până la Brașovŭ unŭ ceasornicŭ de aurŭ bărbătescŭ, și erĭ séră pe șoséua dela Vălcele până la Brașovŭ o pălăriă sură bărbătéscă de paie fine. Aflătorii obiectelorŭ sĕ binevoiéscă a preda obiectele la căpitănatulŭ orășenescŭ.

Ultime scirĭ.

ȘISTOV, 13 Augustŭ. — Prinţulŭ cu miniștrii și regenţii au fostŭ primiţĭ cu urale de marea mulţime. La vorbirea primarului, prinţulŭ a rĕspunsŭ în limba bulgară. S'a datŭ o masă la care s'au ţinutŭ toaste pentru „mântuitorulŭ Bulgariei", la care acesta a rĕspunsŭ bulgăresce. Din Sistovŭ prinţulŭ a plecatŭ la Têrnova.

***Têrnova,* 13 Augustŭ. — Principele Ferdinand a sositŭ aicĭ puţinŭ după 8 óre séra. Primirea a fostŭ splendidă.**

Dare de sémă,

asupra contribuirilorŭ incurse cu ocasiunea petrecerei de véră, ţinută în 11 Iuliu n. c. în folosulŭ școlelorŭ românesci gr. cat. din Teușŭ.

(Fine.)

Elena Lazarŭ 1 fl., Ioanŭ Pușcașiu 50 cr., Gregoriu Sîrbu 1 fl., Ioanŭ Cașiorţianu 1 fl., Familia Marciacu 2 fl, Parochŭ Botianu 1 fl., Efremŭ Raţŭ 2 fl., Ana Dubleșiu 1 fl., Ioanŭ Munteanu 1 fl., Teofilŭ Ciortea 1 fl., Amalia Stanu 1 fl., Nagy Lajos 1 fl., Üveges Esti 50 cr., Efremiu Kis 1 fl., Teodoru Stoia 1 fl., Chiriacŭ Raţŭ 1 fl., Maximŭ Pipoșŭ 50 cr., Simionŭ Munteanu 1 fl., Alimpiu Barbu 1 fl., Nicolau Bretoiu 1 fl., Marina Domșia 1 fl., Ioanŭ Frâncu 1 fl., Nicolav Comanŭ 1 fl., Ioanŭ Popescu 1 fl., Slafcovicĭ Iaczint 1 fl., Maria Popŭ 1 fl., Iacobŭ Lucaciu 1 fl., Antoiu Popŭ 1 fl. Iacobŭ Lucaciu 1 fl., Antoniu Popŭ 1 fl., Ioanŭ Bescheri 1 fl., Ujvari Daniel 1 fl., Iosifŭ Bisbach 1 fl., Simionŭ Lucaciu 1 fl., Nicolau Mihailă 70 cr., Iuliusŭ Popŭ 1 fl., Kis Elek 50 cr., Nicolau Crișianu 50 cr., Iacobŭ Popa l. Gligorŭ 1 fl., Gavrilă Staiu 50 cr., Szász Iozsef pretore sup. 2 fl., Iulianŭ Munteanu 50 cr., Simonŭ Salomonŭ 1 fl., Iacobŭ Munteanu 1 fl., Horáth Géza 50 cr., vĕduva Izvorschi 1 fl., Alexandru Zugravu 50 cr., Bartok Gergely 50 cr., Toth Venczel 1 fl., Gidali Moricz 1 fl., Ana Stanu 50 cr., Fried Ignatz Iozsef 50 cr., Gregoriu Munteanu 1 fl, Leopold Fried 2 fl., Ioanŭ Raţiu 1 fl., Darie Popa 1 fl., Traianŭ Timișiu 50 cr., Albŭ Sandor 50 cr., Valter Karoly 1 fl. 50 cr., Tripammer Iozsef 50 cr., Georgiu Comșia 1 fl., Sulcz Daniel 1 fl, Dr. Boer Ienő 1 fl., Kraft Sandor 1 fl., Rosenthal Samuel 60 cr., Ioanŭ Roșu 50 cr., Amalia Toth 50 cr., Rozenthal Mihaly 50 cr., Aureliu Popŭ 50 cr., Zahariă Lucaciu 50 cr., Marschalko 50 cr., Iosifŭ Scurtu 1 fl., Bagai Miksa 50 cr., Stefanŭ Crișianŭ 2 fl., Andreiu Ludovicŭ 1 fl., Gligorŭ Gliga 1 fl., N. H. 1 fl.

Suma 136 fl. 40 cr., din care subtragêndu-se spesele de 56 fl 22 cr. Resultă venitŭ curatŭ 80 fl. 18 cr.

Teușŭ, 14 Iulie 1887.

Stefanŭ Crișianu, președinte. **Stefanŭ Bretoiu**, actuarŭ.

Gregoriu Belanŭ, subcassar.

DIVERSE.

Colera. — Din Triestŭ se anunţă: Raportulŭ oficialŭ alŭ consulatului austriacŭ din Bombay, pe Iuliŭ, către autoritatea maritimă de aicĭ dice: In decursulŭ unei sĕptĕmânĭ au fostŭ în Bombay numai 6 casurĭ de coleră. Insĕ scirile din provincii suntŭ teribile. Intr'o sĕptĕmână s'au înregistratŭ în districtulŭ Tholapore 548 casurĭ, 214 decesurĭ; în districtulŭ Khandash 463 casurĭ, 217 decesurĭ; în Ahmednagar 522 casurĭ, 221 decesurĭ; în Bijapope 210 casurĭ, 107 decesurĭ; în Baronda 59 casurĭ 17 decesurĭ; în Satara 1050 casurĭ, 433 decesurĭ. Din celelalte părţĭ ale Indiei orientale, afară de Benares, unde colera bântue asemenea, se anunţă numai casurĭ sporadice. — Din Chili se anunţă: După statistica oficială au murită în primulŭ semestru 1887 în republica Chili 10,200 persóne. Brasilia și republicele din America de sudŭ vorŭ ţiné în curêndŭ unŭ congresŭ în Lima, spre a lua mĕsurĭ contra întinderii colerii.

Unŭ clubŭ escentricŭ. — La Londra toţĭ au clubu-rile lorŭ; există chiar clubulŭ celorŭ cu câte 6 degete la fiă-care mână (The sixefingered Club) Sĕptĕmâna trecută, presidiulŭ clubului celorŭ cu câte 6 degete a cititŭ unŭ raportŭ statisticŭ asupra societăţiĭ lorŭ, în care a anunţatŭ, că există în lume 2173 persóne cu câte 6 degete la fiă-care mână, 431 cu câte 7 degete și o persónă în Madagascar, care are 8 degete. Elŭ a adăugatŭ, că s'au luatŭ mĕsurĭ pentru a se publica note de musică pentru piano pentru musicanţii cu câte 6 degete; acéstă anunţare a fostŭ primită cu celŭ mai viu entusiasmŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

---

sĕ-lŭ sugrumŭ, când blestematul de podestatŭ, care, séu că 'și-a luatŭ séma, séu că a auditŭ sgomotŭ, se'ntórse și mĕ lovĭ pe la spate.

— Grozăviă!

— Lovitura a fostŭ așa de grozavă și datŭ la locŭ așa de bunŭ, încâtŭ podestatulŭ îșĭ închipuì negreșitŭ, că mĕ omorîse. Ideea asta îmĭ trecù ca fulgerulŭ prin capŭ și cădui josŭ gemêndŭ ușorŭ. Nu sciu ce instinctŭ îmĭ spunea, că, décă vréu sĕ scapŭ de mórte trebue sĕ mĕ prefacŭ mortŭ.

— Și până când am venitŭ eu ai statŭ totŭ în loculŭ unde te lovise?

— Ba nu. Abia se depărtară podestatulŭ cu Bartolomeo și mĕ sculai și eu . . . după ce-mĭ legasemŭ cum putusemŭ rana cu briulŭ și fugii spre loculŭ de îmbarcare.

Insĕ n'avusei putere. Briulŭ se desfăcŭ și-lŭ perdui. Sângele curgea șiroi din rană, . . . cădui ér și leșinai, în loculŭ unde m'ai găsitŭ.

— O! scumpe, scumpe Ricardo! Dér minutele sunt secule. Nu credĭ și tu că stăpânii noștri trebue sĕ se fi îmbarcatŭ?

— Sperŭ că nu.

— Luntrea, pe care am înat'o și pe care am ascuns'o în richitișŭ, n'avea din fericire lopeţĭ. Luai lopeţile dela luntrea pregătită pentru ca sĕ ducă pe mirĭ și au fostŭ siliţĭ prin urmare sĕ caute alte lopeţĭ. Așa că au întârdiatŭ negreșitŭ trei pătrare de césŭ.

— Atuncĭ dér potŭ s'ajungŭ la vreme. La revedere, Ricardo! sperŭ sĕ te vĕdŭ curêndŭ.

— La revedere, drăguliţa mea.

Camerista făcuse câţĭva pașĭ ca sĕ plece, când gondolierulŭ o oprì cu unŭ gestŭ.

— Ce mai vreĭ? îlŭ întrebă ea.

— Ascultă! dise Ricardo vorbindŭ încetŭ, cu urechia lipită pe pământŭ.

— Ce este? întrebă și Fiametta totŭ încetŭ.

— Au mersŭ mai iute decât credeamŭ... Audŭ lopeţile cum batŭ apa în cadenţă... Trece luntrea pe dinaintea malului din partea acésta. Plécă, Fiametto, și rógă pe Dumnedeulŭ ómenilorŭ cinstiţĭ, ca sĕ'ţĭ vie într'ajutorŭ și sĕ-ţĭ dea puterĭ!

— Mĕ ducŭ! dise Fiametta.

Fata se plecă pe gondolierŭ și-lŭ sărută pe frunte.

Pentru ântêia óră îlŭ sărută ea pe logodniculŭ sĕu.

— Dragulŭ meu iubitŭ, te lasŭ aci singurŭ și rănitŭ! dise ea cu o voce dulce.

— Nu sunt singurŭ! dise gondolierulŭ.—Vedĭ bine că Provedinţa mĕ îngrija, de vreme ce te-a adusŭ aci. — Ș'apoi, ei mai nainte de orice!

— Da! ai dreptate, Ricardo; alergŭ sĕ'i scapŭ séu sĕ mor împreună cu dênșii! dise Fiametta.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 40
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 45
Renta de hârtiă austriacă	81.60
Renta de arg. austr.	82 90
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	136.—
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncel de creditŭ ung.	285.25
Act. băncel de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 99
Napoleon-d'orĭ	9.98
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94\frac{1}{8}$	$95\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	89—	$89\frac{1}{2}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	$34\frac{1}{2}$	36 —
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{1}{2}$	$105\frac{1}{4}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{2}$
» » » (6%)	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{2}$
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{2}$	$15.\frac{1}{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 15 Augustŭ st. n. 1887

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump	8 58	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.55	»	8 60
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 00
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.28
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 92	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	$109\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitâţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăturеze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.